

Výročná správa za rok 2005

Č. MK – 903/2006 – 700/1685

Organizácia: Slovenské národné divadlo Bratislava

Rezort: Ministerstvo kultúry SR

Typ organizácie: štátna príspevková organizácia

Miesto konania verejného odpočtu: Gorkého 4, Bratislava

**Čas konania verejného odpočtu: 25. 05. 2006 o 10:00
zasadačka GR SND**

**Výročná správa je uverejnená na internetovej stránke MK SR:
www.culture.gov.sk/odpocety/odpocety.html**

**Výročná správa je uverejnená na internetovej stránke organizácie:
www.snd.sk**

Výročná správa o činnosti SND za rok 2005

- 1. Identifikácia organizácie:** Slovenské národné divadlo,
Gorkého 4, 815 86 Bratislava

Zriaďovateľ: Ministerstvo kultúry SR

Generálny riaditeľ: Dušan Jamrich

Vedenie SND: Tibor Svierčik, ekonomický riaditeľ SND a zástupca generálneho riaditeľa,
Marián Chudovský, riaditeľ Opery SND,
Juraj Slezáček, riaditeľ Činohry SND (do 15.10.2005),
Martin Huba, riaditeľ Činohry SND (od 16.10.2005),
Emil T. Bartko, riaditeľ Baletu SND,
Peter Šugár, riaditeľ Umelecko-dekoračných dielní SND,
Milan Vajdička, technicko-prevádzkový riaditeľ SND.

V roku 2005 bol pre SND platný zákon č. 385/1997 Z. z. o Slovenskom národnom divadle a Rozhodnutie č. MK-144/1999-1 o vydaní zriaďovacej listiny Slovenského národného divadla z 29. januára 1999 v znení jeho dodatkov zo dňa 19.7.2001 a 8.7.2002. Slovenské národné divadlo je štátna príspevková organizácia.

2. Poslanie a strednodobý výhľad SND

Slovenské národné divadlo je štátna profesionálna reprezentatívna národná kultúrna ustanovizeň. Slovenské národné divadlo najmä:

- a) rozvíja národnú divadelnú kultúru, ktorú prezentuje aj v zahraničí,
- b) umelecky pripravuje a verejne predvádza dramatické, hudobno-dramatické a tanečné diela,
- c) vydáva a rozširuje periodické a neperiodické publikácie, propagačné materiály a usporadúva výstavy, ktoré propagujú jeho činnosť,
- d) vykonáva vlastnú sprostredkovateľskú činnosť,
- e) vyrába scénické a kostýmové výpravy,
- f) vyvíja ďalšie významné kultúrne aktivity.

Činnosti výrobného, technicko-obslužného a ekonomicko-administratívneho charakteru sú nedeliteľnou súčasťou vytvárania podmienok pre zabezpečenie poslania SND. Ide najmä o výrobu a opravy scénických a kostýmových výprav, ich skladovanie, ochranu a prepravu na miesto uskutočnenia výkonu. Ďalej ide o zabezpečenie činností súvisiacich s obstarávaním tovarov, služieb a verejných prác, technickej údržby budov a zariadení, bezpečnosti pri práci a požiarnej ochrany, evidencie a správy majetku, rozpočtovania a informatiky, personálne a mzdové práce, sociálno-právnu agendu, ako aj služby a práce súvisiace s ochranou majetku SND.

SND v roku 2005 uvádzalo svoje divadelné predstavenia v týchto priestoroch:

<u>Budova</u>	<u>druh predstavenia</u>
Historická budova SND, Hviezdoslavovo nám. č. 1	operné a baletné
Divadlo Pavla Országa Hviezdoslava, Laurinská č. 20	činoherné

Malá scéna, Dostojevského rad č. 7

činoherné

Okrem týchto budov účinkovali umelecké súbory SND na rôznych scénach na území Slovenska a v zahraničí. Výkonové ukazovatele sú uvedené v nasledovnej tabuľke.

Vybrané výkonové ukazovatele za rok 2005 a porovnanie s rokom 2004

Ukazovateľ	2004	2005	Index
a	1	2	3
počet divadelných hier v repertoári	80	85	106,25
z toho: premiéry	14	15	107,14
počet odohraných predstavení spolu	687	691	100,58
z toho: odohraných na domácej scéne	634	665	104,89
odohraných v zahraničí	36	14	38,89
počet miest v hľadisku na všetkých predstaveniach spolu	326 545	289 720	88,72
- opera	121 486	98 329	80,94
- činohra	153 767	140 795	91,56
- balet	45 013	46 331	102,93
- iné	6 279	4 265	67,92
počet návštevníkov na všetkých predstaveniach spolu	276 823	238 019	85,98
- opera	102 789	79 140	76,99
- činohra	130 152	119 023	91,45
- balet	38 096	35 873	94,16
- iné	5 786	3 983	68,84
tržby zo vstupného	56 173 633,83	57 321 777,45	102,04

A.

Novostavba SND – V pôvodnom a ani v upravenom rozpise rozpočtu SND na rok 2005 nebol pre SND stanovený žiaden objem finančných prostriedkov v rámci bežného transferu ani ako kapitálový výdavok.

Na optimalizáciu modelu využívania nového divadla bola začiatkom roka 2005 ustanovená pracovná skupina ministra kultúry SR. Do činnosti tejto skupiny boli zapojení členovia vedenia SND. SND predložilo na rokovanie tejto skupiny Prognózu vývoja výkonových a ekonomických ukazovateľov na roky 2006 až 2008.

SND v rámci strednodobého výhľadu v rozpočte na rok 2005 nemalo určené náklady súvisiace s prevádzkovaním, ako ani účinkovaním v priestoroch nového divadla.

SND bolo direktívne zapojené do systému Štátnej pokladnice ku dňu 1. apríla 2004. SND považuje zaradenie príspevkových organizácií do systému štátnej pokladnice za predčasnú, nakoľko niektoré špecifické problémy neboli rozpracované pre potreby tohto typu organizácií. Nedoriešené zostali v sledovaní výdavkov odpisy, ktoré na jednej strane pri prevode do fondu reprodukcie nepredstavovali výdavok, lebo nešlo o nákup tovarov alebo služieb, ako to

definuje ekonomická klasifikácia vydaná vo finančnom spravodajcovi, na druhej strane však odčerpávali finančné prostriedky.

Medzi sledovaním príjmov a výdavkov vo FIN PO 3-04 a čerpaním nákladov a výnosov v účtovníctve nebude nikdy súlad. Príjmy a výdavky musia súhlasiť so stavom na bankových účtoch, v účtovníctve sa však účtujú k obdobiu, s ktorým súvisia.

Pre príspevkové organizácie nie je dostatočne prepracovaná metodika, a aj usmernenia štátnej pokladnice sú predovšetkým určované najmä rozpočtovým organizáciám, ktoré sa tiež riadia zákonom 303/1995 Z. z., resp. 523/2004, ale netvorí fondy.

3. Charakteristika kontraktu organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie

Slovenské národné divadlo nemalo v roku 2005 uzatvorený kontrakt so svojim zriaďovateľom.

4. Činnosti (produkty organizácie) a ich náklady

Činnosť SND je finančne krytá podrobným rozpočtom, ktorý je vrátane jeho čerpania uvedený v tabuľke: Položkový rozpočet a jeho čerpanie v tis. Sk

Z pohľadu dlhodobého sú na zabezpečenie hlavnej činnosti SND, t.j. tvorbu a uvádzanie divadelných predstavení potrebné všetky činnosti uvedené v bode 2. Možno ich považovať za dlhodobé a ich vecný obsah sa nemení. Krátkodobé činnosti sú napríklad kultúrne aktivity, realizované v konkrétnom čase a priestore. Na tieto aktivity zvyčajne poskytuje účelový príspevok MK SR. Vyhodnotenie týchto aktivít predkladá SND v nadväznosti na pokyny MK SR a nevyčerpané účelové prostriedky odvádza v prospech účtu zriaďovateľa, vid' tabuľka: Prehľad o poskytnutých finančných prostriedkoch účelovo viazaných na schválené kultúrne aktivity za rok 2005.

Obohacovanie repertoáru formou naštudovania nových titulov považuje SND za svoju prioritu a usiluje sa osloviť svojimi predstaveniami čo najširší okruh divákov pri súčasnom zachovaní dôstojnosti a poslania národnej kultúrnej inštitúcie. SND sa snaží o prezentáciu kvalitných, celosvetovo overených titulov, ktoré by mohli pozitívne pôsobiť na širokú divácku verejnosť, ako aj o prezentáciu divadelnej kultúry Slovenska v zahraničí.

Za prínos pre slovenské divadelníctvo možno považovať členstvo Činohry SND v medzinárodnom združení Európskej divadelnej konvencie (ETC).

Potešujúcim momentom pri realizácii hlavnej činnosti je dlhodobá úspešnosť niektorých titulov, čo však zákonite vyvoláva dlhšie čakacie lehoty na zakúpenie vstupeniiek.

SND sa usiluje vhodnou cenovou politikou vyjsť v ústrety čo najširšiemu okruhu diváckej verejnosti, predovšetkým sociálne slabším skupinám obyvateľstva, ako sú občania so zmenenou pracovnou schopnosťou, dôchodcovia, vojaci a študenti.

Z pohľadu zabezpečovania vlastných príjmov sú pre SND najdôležitejšie tržby z predstavení. V roku 2005 v porovnaní so skutočnosťou roku 2004 dosiahlo SND nárast tržieb z predstavení.

Vzhľadom na dlhodobo kvalitnú produkciu, ako aj dobré meno SND na Slovensku a v zahraničí, darilo sa aj v roku 2005 získať sponzorské prostriedky, ktoré boli použité na činnosť SND. Tržby za prenájom poklesli v dôsledku zníženia dopytu oproti skutočnosti roku 2004.

**Prehľad o poskytnutých finančných prostriedkoch účelovo viazaných
na schválené kultúrne aktivity za rok 2005**

Por. č.	Projekt na kultúrnu aktivitu (názov)	Druh skratky podľa x/	Objem poskytnutých finančných prostriedkov (v tis. Sk)	Objem vyúčtovaných finančných prostriedkov (v Sk)	Rozdiel (+/-) (1-2) (v Sk)
a	B	c	1	2	3
1.	Národné divadlo L'ubľana - výmenné predstavenia	PR	263	263 000,00	0,00
2.	Zámocké hry zvolenské - divadelná prehliadka	PR	21	20 294,00	706,00
3.	Divadelná Nitra 2005 - medzinárodný divadelný festival	PR	21	9 174,00	11 826,00
4.	Hostovanie v štátnej opere - Maďarsko	PR	1400	1 030 209,09	369 790,91
5.	BHS 2005 - opera, hostovanie umelcov na BHS	PR	380	312 874,40	67 125,60
6.	Prezentácia v ČR - hostovanie baletu (Praha)	PR	400	400 000,00	0,00
7.	Hostovanie choreografa E. Freya zo Švajčiarska	PR	350	350 000,00	0,00
8.	Výmenný zájazd do ND Praha	PR	550	523 283,32	26 716,68
9.	Členský poplatky Činohry SND (ETC) na rok 2005	PR	220	217 506,19	2 493,81
10.	Festival Trialóg Brno - medzinárodný festival	PR	130	45 345,46	84 654,54
11.	Festival Setkání Zlín	PR	50	48 223,44	1 776,56
	Spolu nevyčerpané:	PR	3 785	3 219 909,90	565 090,10

x/ PR- prostriedky v rámci programového rozpočtovania

Prehľad premiér súborov SND
za rok 2005

OPERA

A. Dvořák	:	Rusalka	18. 3.2005
B. Britten	:	Peter Grimes	3. 6.2005
P. I. Čajkovskij	:	Eugen Onegin	16. 9.2005
F. Lehár	:	Veselá vdova	9.12.2005

BALET

A. Adam	:	Korzár	28. 1.2005
H. Lovenskjold	:	Sylfida	22. 4.2005
I. Holováč	:	Keď umrieť znamená žiť	19. 5.2005
M. Radačovský	:	Zmena...	- “ -

ČINOHRA

Divadlo P. O. Hviezdoslava

E. Rostand	:	Cyrano z Bergeracu	22. 1.2005
V. Klimáček	:	Hypermarket	16. 4.2005
G. Feydeau	:	Tak sa na mňa prilepila...	4. 6.2005
J. Steinbeck	:	O myšiach a ľuďoch	25.11.2005

Malá scéna

T. Bernhardt	:	Ingorant a šialenec	21. 1.2005
D. Besse	:	Riaditelia	9. 4.2005
A. N. Ostrovskij	:	Dohodneme sa, veď sme svoji	11. 6.2005
A. Hellstenius	:	Chvála bláznovstva alebo Elling a Kjell Bjearne	19.11.2005

Činnosť SND

Úvod

Slovenské národné divadlo v uplynulom roku pokračovalo v napĺňaní svojich dramaturgických a hracích plánov ako aj ďalších cieľov súvisiacich s jeho poslaním. Do jeho repertoáru pribudlo 15 nových inscenácií.

Opera v roku 2005 uviedla štyri premiéry: Dvořákovu Rusalku, Brittenovu operu Peter Grimes, Čajkovského Eugena Onegina a Lehárovu Veselú vdovu.

V marci pri príležitosti 85. výročia založenia SND sa uskutočnilo predstavenie Smetanovej opery Hubička, s úvodným slávnostným prejavom generálneho riaditeľa SND Dušana Jamricha a príhovorom riaditeľa opery Mariána Chudovského.

V júni súbor absolvoval úspešný zájazd do maďarského Miškolca s inscenáciami Rossiniho Popolušky a Donizettiho Dcéry pluku, s ktorou v októbri hosťoval aj v Budapešti.

Pri príležitosti Dňa Ústavy uviedol operný súbor v auguste 2005 slávnostný koncert na tiež už tradičnom podujatí „*Hoj, vlast moja!*“.

Očakávaná splnil dramaturgicky a inscenačne kvalitný *Otvárací koncert sezóny 2005/2006* začiatkom septembra.

Opera pripravila aj viacero podujatí, ktoré dopĺňali plán premiér a bežný hrací plán. Kalendárny rok začala, ako v predchádzajúcich rokoch, *Plesom v opere*, z ktorého sa postupne stáva tradícia potvrdzujúca popri jeho ekonomickom aspekte aj spoločenský význam takejto prezentácie nášho prvého operného domu.

Súčasťou hracieho plánu Opery SND sú koncerty, ktoré pripravuje prevažne pre inštitúcie, ktoré naplnia hľadisko Opery SND pri svojich výročiach alebo v rámci medzinárodných prezentácií. V roku 2005 sme takéto podujatie realizovali pre Volkswagen i pre ďalších objednávateľov.

Posledný deň v roku bol venovaný podvečernému *Silvestrovskému koncertu*, získavajúcemu si rokmi čoraz väčšiu obľubu poslucháčov, a večernému predstaveniu *Veselej vdovy*.

Sólistický súbor ostal aj napriek častému hosťovaniu viacerých sólistov v zahraničí a s tým súvisiacim ekonomickým a organizačným tlakom na vedenie súboru stabilný. Spievali u nás naši stáli hostia i ďalší hosťujúci umelci: Andrea

Danková, Iveta Jiříková, Miroslav Dvorský, Jurij Gorbunov, Vladimír Chmelo, Dalibor Jenis, Vladimír Kubovčík, Jan Vacík, Jolana Fogašová, Eva Jenisová, Andrea Kristel, Agneszka Zwierko, príležitostne aj ďalší. Okrem vystúpení v našich predstaveniach s úspechom reprezentovali v zahraničí naše vokálne umenie: Gustáv Beláček, Klaudia Dernerová, Oto Klein, Ľudovít Ludha, Adriana Kohútková, Iveta Matyášová, Marta Beňačková, Monika Fabiánová, Terézia Kružliaková, Tomáš Juhás, Jozef Kundlák, Peter Mikuláš, Ján Galla, Ľubica Vargicová, Adriana Kučerová a ďalší.

V roku 2005 získal ocenenie Slovenského literárneho fondu režisér Martin Huba za réžiu slovenskej opery *The Players* (premiéra v októbri 2004 v Opere SND) a Ján Ďurčo za stvárnenie postavy Hamleta v tej istej opere.

V tomto roku sa ako prvá slovenská sólistka stala laureátkou medzinárodnej speváckej súťaže Belvedere mladá sopranistka Adriana Kučerová.

O našej opernej umeleckej produkcii písali a referovali viaceré významné európske periodiká – Die Opernwelt, Das Opernglass, Opera Now, Financial Times a ďalšie. O Opere SND sa aj v zahraničí píše ako o opernom dome s dobrou dramaturgiou, progresívnymi inscenáciami a pozoruhodným sólistickým ansámblom.

Na predpremiérových matiné popredný slovenský teatroológ dr. Jaroslav Blaho spolu s tvorcami a účinkujúcimi v pripravovaných premiérach oboznamuje verejnosť s jednotlivými dielami a ich interpretačnou a inscenačnou tradíciou.

Rok 2005 znamenal ďalšie napĺňanie dramaturgickej vízie vedenia Opery SND: pri zachovaní vysokej kvality predstavení rozširovať spektrum ponúkaných diel aj o opery dvadsiateho storočia a rozširovať ponuku inscenačných poetík.

Balet sa v uplynulom roku zameral predovšetkým na záverečnú fázu realizácie premiéry Korzára, na prípravu a uvedenie premiéry baletu Sylfida, na prípravu hosťovania v talianskom Conegliane, v Prahe a Viedni. Venoval sa prípravám na galakonzert pri príležitosti 85. výročia vzniku Baletu SND a na uvedenie komorných titulov pre Galakonzert '85 *Keď umrieť znamená žiť* a *Zmena...* Súčasťou priorít minulého roka bola aj ďalšia personálna stabilizácia súboru.

Prestížnu *Cenu Philip Morris Kvet baletu* za rok 2005 získal ako „Najlepší baletný interpret v odbore klasického a neoklasického tanca“ Andrej Kremz (sólista Baletu SND) a „Najvýraznejší talent“ Klaudia Bittererová.

V rámci *Galakonzertu '85* v máji vystúpili na javisku historickej budovy významní domáci i zahraniční sólisti: V. Šimončíková, R. Novitzky, N. Poláková, J. Dolinský, N. Stehlíková, J. Dolinský, A. Kremz, H. Baluch (Balet Volksoper vo Viedni), I. Tsymbal, B. Delbó (Balet Štátnej opery v Budapešti), M. Radačovský a A. Bissonnette (Les Grands Ballet Canadiens v Montreali), Z. Šimáková, A. Katsapov (Balet ND v Prahe), N. Osipova, A. Bolotin (Balet Veľkého divadla v Moskve), A. Letestu, J. G. Bart (Ballet National v Paríži) a R. M. Beppu, S. Varga (Boston Ballet).

Balet SND, jeho súbor a sólisti, hosťovali v minulom roku v talianskom Conegliane s inscenáciou Čajkovského Labutieho jazera, vo viedenskom Museum-quartier takisto s Labutím jazerom a Luskáčikom, od toho istého autora, a v pražskom Národnom divadle s Lovenskjoldovou Sylfidou.

Počas roka hosťovali v predstaveniach baletu sólisti Baletu Štátnej opery vo Viedni – G. Hatala, V. Snížek, B. Nebyla, z pražského Národného divadla A. Katsapov, zo Štátneho baletu Mníchov M. Dino, naša Nikoleta Stehlíková hosťovala v Bukurešti v úlohe Quitterie v Donovi Quijotovi. Győrsky balet uviedol na našom javisku svoje predstavenie Dona Giovanniho.

Balet SND uviedol 73 celovečerných predstavení, 3 zložené predstavenia spoločné s operou, 2 koncerty v SND (Galakonzert '85 a BIB).

Tri tituly, celkovo 20 predstavení, bolo zameraných na detského diváka. Na javisku SND sa uskutočnili aj 2 koncerty Tanečného konzervatória Evy Jaczovej – Koncert k jubileu školy (spoločne s Baletom SND) a Absolventský koncert. Členovia umeleckého súboru baletu účinkovali aj v 94 predstaveniach Opery SND.

Činohra uviedla, ako zvyčajne, osem premiér na svojich dvoch scénach – v Divadle P. O. Hviezdoslava a na Malej scéne SND. Jej zámerom bolo zostaviť repertoár tak, aby bol všestranne vyvážený – pokiaľ ide o žánrovú pestrosť aj o zastúpenie klasických a súčasných hier, o zacielenie na čo najširšie divácke zázemie, ale aj o aktuálnosť tém jednotlivých titulov. A samozrejme aj o využitie kvalít a dispozícií hereckého súboru.

Rozpätie repertoáru v roku 2005 siahalo od náročného dramatického textu jedného z najvýznamnejších dramatikov konca minulého storočia Thomasa Bernharda *Ignorant a šialenec* po klasický titul toho najhodnotnejšieho francúzskeho

„bulváru“ z obdobia secesie, akým je Georges Feydeau *Tak sa na mňa prilepila*. Obe predstavenia naplnili naše očakávania. Ignorant a šialenec získal v uplynulom roku štyri ocenenia DOSKY za najlepšie výkony v kategóriách réžia, ženský herecký výkon, scénografia a kostýmy; *Tak sa na mňa prilepila* je od premiéry ustavične dávno vopred vypredaná; a nielen v Bratislave, ale aj v Brne. Inscenácia je totiž naštudovaná v spolupráci dvoch národných divadiel – SND v Bratislave a ND v Brne – herci oboch súborov hrajú v kombinácii s domácimi hercami na obidvoch scénach. Diváci túto „dvojazyčnosť“ prijímajú veľmi srdečne. Činohra SND aj takýmto spôsobom prispieva ku kultúrnym kontaktom a spolupráci štátov Višegradskej štvorky (v minulosti u nás hosťovala maďarská režisérka Enikő Eszényi), viacerí českí režiséri (v roku 2005 režisér Vladimír Morávek, inscenátor *Cyrana z Bergeracu* a Jan Antonín Pitínský, ktorý režíroval *Ignoranta a šialenca*), ako aj viacerí scénografi, kostýmoví výtvarníci, hudobníci, choreografi. Pravidelne tiež prijímame na našich javiskách súbory z týchto krajín a na oplátku Činohra SND pravidelne hosťuje u nich.

Z klasickej dramatiky činohry v uplynulom roku uviedla Rostandovho *Cyrana z Bergeracu*, satirickú komédiu A. N. Ostrovského *Dohodneme sa, veď sme svoji*, a za klasiku možno dnes už považovať aj Steinbeckovu dramaturgiu jeho vlastného románu *O myšiach a ľuďoch*. Inscenácia *Cyrana z Bergeracu* bola veľkým javiskovým plátnom expresívnych obrazov s dominantným Martinom Hubom v titulnej postave. Inscenácia *Dohodneme sa, veď sme svoji* intenzívne rezonuje v hľadisku aj storočie po svojom vzniku (tunelárske praktiky na súčasnom Slovensku sa prekvapujúco ponášajú na praktiky v cárskom Rusku), inscenácii dominuje herecký výkon Mariána Labudu v titulnej úlohe. Obe inscenácie si našli svoje vďačné publikum. Steinbeckova sociálna a psychologická dráma *O myšiach a ľuďoch* z čias hospodárskej krízy minulého storočia oslovuje široké obecnstvo.

Súčasná hra slovenského autora Viliama Klimáčka *Hypermarket* v réžii Romana Poláka prostredníctvom pestrých javiskových prostriedkov (kombinácia divadla, filmu a videa), ale najmä vďaka téme hry, ktorá reflektuje „spotrebiteľské opojenie“ v dnešných chrámoch konzumu, vyvolala živý záujem obecnstva, pozitívne reakcie odbornej kritiky a inšpirovala účinkujúcich hercov (Emíliu Vášáryovú, Zuzanu Fialovú, Jozefa Vajdu, Františka Kovára) k apelatívnej výpovedi. Takisto kriticky a aktuálne je orientovaná aj hra súčasného francúzskeho dramatika Daniela Besseho *Riaditelia*; zdanlivo cynická dráma z prostredia manažérov a šéfov

divízií mamutieho zbrojárskeho podniku, ktorí – keď chcú byť úspešní – musia rezignovať na elementárne ľudské svedomie. Táto téma opäť veľmi aktuálne oslovila naše publikum. Navyše prevažne konverzačnú drámu sa podarilo inscenovať výraznými divadelnými prostriedkami a expresívnymi hereckými prostriedkami, ktoré dodali aktuálnej téme ešte sugestívnejšiu naliehavosť. Vynikajúce herectvo Mariána Geišberga a Jána Kronera dodalo groteskný, ale aj mimoriadne humanistický rozmer hre súčasného nórskeho autora Axela Hellstenia *Chvála bláznovstva alebo Elling a Kjell Bjarne*; dojemnej dráme dvoch mentálne retardovaných pacientov, ktorí po prepustení z ústavu sa musia „zaradiť“ do často nezmyselného kolobehu každodenného života.

K 85. výročiu vzniku Slovenského národného divadla pripravila činohra divadelnú prehliadku *SND a jeho priatelia*, v rámci ktorej hostovali na scéne Divadla Pavla Országha Hviezdoslava: Slovinské ND z Lubl'any s inscenáciou M. Prousta Hľadanie strateného času, Juhoslovanské činoherné divadlo z Belehradu s predstavením Koľajnice autorky Mirjany Markovičovej, Národné divadlo z Varšavy s hrou Merlin od T. Slobodzianeka a pražské Národné divadlo s inscenáciou Prenasledovanie a umučenie dr. Šaldu od anonymného autora.

Popri umeleckých aktivitách sa minulý rok niesol v znamení rokovaní, pracovných a ďalších stretnutí v súvislosti s prípravou na prechod do novej budovy Slovenského národného divadla.

OPERA

Antonín Dvořák: RUSALKA

Pri tvorbe dramaturgického plánu sa vedenie opery usiluje vytvárať predpoklady pre vznik zaujímavých inscenačných počinov. Neraz sa už pri voľbe operného titulu vytvára konkrétna predstava inscenačného tímu, ktorý by vybranému dielu mohol dať zaujímavé javiskové stvárnenie. V prípade Dvořákovej Rusalky sa takýmto tímom stal pražský tandem režiséra Jiřího Nekvasila a výtvarníka Daniela Dvořáka. Ako od českých tvorcov, ktorí sú zároveň známi ambíciou vytvoriť pri každej svojej novej premiére originálny inscenačný výklad, sme od nich očakávali vyhranený vzťah k *Rusalka* ako k jednému z najvýznamnejších diel českej romantickej literatúry, ktorý iste prinesie pozoruhodnú koncepciu.

Nekvasil s Dvořákom a s kostýmovou výtvarníčkou Luciou Loosovou vytvorili inscenačný koncept, ktorý stavia na kreácii scénickej ilúzie a na jej následnom postupnom popieraní. Ich Rusalka sa začína v lesnej scenérii pripomínajúcej mnohé iluzívne ponímané inscenácie z minulosti, no potom sa postupne mení: Rusalkin návrat do sveta vodných víl je návratom k strateným ilúziám, existenciálne bolestným precitnutím, živorením na smetisku. Dielo tak dostáva zvláštnu dynamiku scénického vývoja a jeho posolstvo nadobúda úpornú naliehavosť.

Aj hudobné naštudovanie pod vedením Jaroslava Kyzlinka sa stretlo s pozitívnymi hodnoteniami, dirigent dokázal precízne interpretovať mnohohrstevnú romantickú partitúru a v spolupráci s režisérom a so sólistami vytvoriť hudobne kultivované a typologicky prepracované party jednotlivých postáv.

V novom naštudovaní Rusalky sa stretli niekoľkonásobné kvalitné alternácie postáv: Eva Jenisová, Adriana Kohútková a Iveta Matyášová (Rusalka), Miroslav Dvorský, Jozef Kundlák, Michal Lehotský a Ľudovít Ludha (Princ), Jolana Fogašová a Ľubica Rybárska (Cudzia kňažná), Gustáv Beláček, Vladimír Kubovčík, Martin Malachovský a Peter Mikuláš (Vodník), Marta Beňačková, Denisa Hamarová a Jitka Sapara-Fischerová (Ježibaba). Choreograficky spolupracoval Jaroslav Moravčík.

Premiéra : 18. marca 2005

Počet predstavení : 11

Benjamin Britten: PETER GRIMES

Dramaturgiu operného súboru sme v roku 2005 obohatili o ďalšie dielo dvadsiateho storočia. Ku Káti Kabanovej, Krútnave a k opere The Players pribudla ďalšia hudobná dráma, ktorá originálnym spôsobom artikuluje názor na moderné hudobné divadlo: opera anglického skladateľa Benjamina Brittena Peter Grimes. Zaradenie tohoto titulu do dramaturgického plánu bolo výzvou nielen pre domácich, slovenských inscenátorov, ale aj pre celý rad interpretov, ktorí museli zvládnuť vokálne náročné a psychologicky zložité úlohy.

Režisér Martin Bendik vytvoril inscenáciu, ktorá sugestívnym spôsobom akcentovala jednotlivé dramatické plochy tragického príbehu a plasticky artikulovala vzťahy medzi postavami. Dielo, situované autorom do rybárskeho prostredia, inscenovali tvorcovia bratislavského predstavenia v odosobnenom priestore medzi nákladnými kontajnermi, evokujúcimi odľudštený svet veľkého prístavu. Pracovali s výraznými výtvarnými znakmi, svoju pozornosť nerozptyľovali nadmerným hromadením inscenačných znakov, ale sústredili sa na výrazné prvky, charakterizujúce atmosféru a podčiarkujúce obsah jednotlivých obrazov. Vzniklo predstavenie, ktoré sa stretlo s pozitívnou reakciou odbornej verejnosti.

Popri zvládnutí komplikovanej orchestrálnej súhry a precíznom vypracovaní množstva operných postáv v niekoľkých alternáciách sa dirigent Jaroslav Kyzlink v zložitej partitúre zorientoval s pozoruhodným nadhľadom.

Prínosom pre inscenáciu sa nesporne stal Jan Vacík, ktorý sa ako hosť ujal titulnej úlohy. S neprehliadnuteľnými úspechmi ju interpretoval už vo viacerých inscenáciách. Spolu s ním spieval postavu Petra Grimesa domáci Michal Lehotský. Ďalej účinkovali: Eva Šeniglová a hosťujúca Yvetta Tannenbergerová (Ellen Orford), Martin Babjak a František Ďuriač (Kapitán Balstrode), Gustáv Beláček a Martin Malachovský (Swallow), Marta Beňačková a Monika Fabiánová (Auntie), Jitka Sapara-Fischerová a Denisa Šlepkovská (Mrs. Sedley), Jana Bernáthová, Adriana Kučerová, Petra Nôtová a Katarína Šilhavíková (Netere), Ján Babjak a Alojz Harant (Bob Boles), Peter Oswald a Ivan Ožvát (Reverend Adams), Ján Ďurčo a Pavol Remenár (Ned Keene), Ján Galla a Juraj Peter (Hobson). Inscenácia odznela na scéne Alexandry Gruskovej, v kostýmoch Mony Hafsaahl, choreograficky spolupracovala Danko Dinková.

Premiéra : 3. júna 2005

Počet predstavení : 5

Peter Il'jič Čajkovskij: EUGEN ONEGIN

(nové naštudovanie podľa pôvodnej lipskej inscenácie z roku 1995)

Vrcholom medzi umeleckými aktivitami Opery SND v roku 2005, ale nesporne aj mimoriadnou udalosťou v kontexte dlhodobejšieho vývoja súboru, sa stala inscenácia ruskej romantickej opery Eugen Onegin z dielne medzinárodne renomovaného operného režiséra Petra Konwitschného. Ten dnes patrí k svetovej režisérskej špičke, inscenuje na najvýznamnejších scénach a jeho inscenácie sa tešia enormnému záujmu odbornej verejnosti. To, že režisér Konwitschny prijal pozvanie pracovať s bratislavským súborom, považujeme za mimoriadny produkčný úspech prvej národnej scény.

Peter Konwitschny prišiel do Bratislavy s koncepciou, ktorá už v minulosti prešla javiskovou verifikáciou. Vytvoril plnokrvné hudobné divadlo s detailným prepracovaním charakterov a vzťahov, domyslením motivácií jednotlivých postáv a s originálnym výkladom javiskových situácií. Čajkovského operu artikuloval ako apelatívne morálne posolstvo o vzájomnom ľudskom odcudzení, o nebezpečenstve pochádzajúcom zo spoločenských stereotypov, o osamotenosti, ktorá je logickým dôsledkom ignorácie.

Dirigent Pavol Selecký sa stal Konwitschnému dôstojným partnerom, partitúru zvládol korektne a sólistov s profesionálnou istotou previedol úlohami, ktoré na nich kládli – i vzhľadom k mimoriadnym požiadavkám réžie – veľké nároky.

V alternáciách sa predstavili: Ján Ďurčo, Aleš Jenis, Pavol Remenár (Eugen Onegin), Adriana Kohútková a Natalia Ushakova (Tatiana), Monika Fabianová, Jolana Fogašová, Terézia Kružliaková (Ol'ga), Tomáš Juhás, Jozef Kundlák a Ľudovít Ludha (Lenskij), Gustáv Beláček, Ján Galla a Peter Mikuláš (Gremin), Elena Holičková, Lilia Larinová (Larinová), Marta Beňáčková, Jitka Sapara-Fischerová (Ňaňa), Ivan Ožvát, Igor Pasek (Triquet), Mikuláš Doboš a Juraj Peter (Rotný).

Autorom scénickej a kostýmovej výpravy je Johannes Leiacker.

Premiéra : 16. septembra 2005

Počet predstavení : 6

Franz Lehár: VESELÁ VDOVA

Keďže v Bratislave dnes niet súboru, ktorý by sa venoval operetnému žánru, vedenie Opery SND zaradilo do dramaturgie klasickú operetu Franza Lehára Veselá vdova. Rozhodli sme sa tak kompenzovať túto absenciu operety a vyhovieť dopytu divákov po nej. Odvolávame sa pritom i na staršiu bohatú tradíciu žánru v Opere SND, ktorá v prvých dekádach svojej existencie uviedla niekoľko desiatok operetných premiér.

Nového uvedenia Veselej vdovy sa ujal režisér Marián Chudovský, ktorý má s operetným žánrom praktické skúsenosti. Spolu so scénografom vytvorili variabilnú, pôsobivú dekoráciu, pri tvorbe ktorej sa nechali viesť architektúrou hľadiska Historickej budovy SND. Režisér sa inšpiroval kvalitou diela; nehľadal riešenia, ktoré by ho posúvali do neprirodzených rovín, ale orientoval sa na precízne vypracovanie mizanscén, prácu s hovoreným slovom (ktorá v opernom divadle predstavuje vždy špecifický problém), a na dobre zvládnuté pointovanie situácií. Dirigent Jaroslav Kyzlink mu bol pri vytváraní ideálneho temporytmu predstavenia dobrým partnerom.

Hlavné úlohy stvárnil: hosťujúca Mária Eliášová a domáca Adriana Kohútková ako Hana Glawari, Martin Babjak a Peter Dvorský ako Danilo Danilovič, František Ďuriač a Ján Galla ako Barón Zeta, Jana Bernáthová a Katarína Šilhavíková ako Valencienne, hostia z činoherného súboru SND Oldo Hlaváček a Juraj Slezáček v alternácii stvárnil Neguša, ďalej účinkoval Tomáš Juhás, Oto Klein a Ľudovít Ludha ako Camille de Rosillon, Pavol Remenár a Filip Tůma ako Vikomt Cascada, Ján Babjak a Ivan Ožvát ako Raoul de St. Brioche, Ján Ďurčo v alternácii s Dušanom Jarjabkom ako Bogdanovič a ďalší.

Inscenácia bola pripravená na scéne Otta Šujana, autorom kostýmových návrhov je Peter Čanecký. Choreografická spolupráca: Jaroslav Moravčík.

Premiéra : 9. decembra 2005

Počet predstavení : 5

BALET

Adam Ch. Adam : KORZÁR (LE CORSAIRE)

(Balet v dvoch dejstvách s prológom a epilógom)

Baletná inscenácia Korzár patrí k mimoriadne náročným predstaveniam v oblasti klasického tanca z hľadiska technických nárokov na sólistov i na zbor. Baletní majstri R. Avnikjan a B. Juldašev vytvorili bohatú pohybovú partitúru spojením fragmentov pôvodnej choreografie Mária Petipu a vlastnej choreografickej tvorby. Balet Korzár umožnil predstaviť členov Baletu SND v množstve postáv, postavičiek a veľkých zborových scén v tom najlepšom svetle z hľadiska interpretácie ortodoxnej klasickej tanečnej techniky.

Titulnú postavu stvárnil: Jozef Dolinský a Roman Novitzky, ktorý sa po ťažkom zranení vrátil na scénu vo výbornej forme. Hlavnú ženskú kreáciu, Medoru, spoľahlivo vytvorila protagonistka súboru Nikoleta Stehlíková a javiskovo výrazne sa v nej uviedla talentovaná Nina Poláková. Z ďalších mužských hlavných postáv dominuje technicky brilantný výkon Andreja Kremza v postave otroka Aliho i kupca Lanquedena, v ktorej alternoval s rovnako výborným Adrianom Ducinom. Z významných dámskych postáv vynikla Klaudia Bittererová ako Gulnara, Odaliska. Tomoko Nomura technicky pôsobivo stvárnila Odalisku, štýlovo výborný boli v postave Birbanta Štefan Ďurec a Juraj Vasilenko. Autorom scény je Juraj Fábry, kostýmov Ludmila Várossová.

Ambíciou predstavenia je rozšíriť repertoár o kvalitné a divácky zaujímavé baletné predstavenie.

Premiéra: 28. januára 2005

Počet predstavení : 10

Herman S. von Løvenskjold : SYLFIDA (LA SYLPHIDE)

(Balet v dvoch dejstvách)

Jeden zo základných titulov svetovej literatúry, romantická Sylfida vo verzii A. Bournonvilla, patrí k štýlovým lahôdkam baletného repertoáru. Dánsky baletný majster, dokonalý znalec tohto štýlu Niels Kehlet pripravil so súborom štýlovo čisté, javiskovo subtilne predstavenie, ktoré umožnilo súboru, po druhý raz v sezóne, prezentovať svoju umeleckú kvalitu. Titulnú postavu Sylfidy zvládla vynikajúco Klaudia Bittererová, v alternácii s Tamarou Meladze, predstaviteľkou najmladšej interpretačnej generácie. V titulnej postave Jamesa sa uviedol bravúrnym spôsobom hosťujúci sólista, v súčasnej dobe sólista viedenského baletu Boris Nebyla, v alternácii s predstaviteľom mladej generácie slovenských tanečníkov Romanom Novitzkym. R. Novitzky túto postavu skvele interpretoval počas hosťovania Baletu SND v Prahe. Z hlavných postáv dominovali Adrian Ducin a Andrej Kremz v postave Gurna a mladé členky súboru Katarína Košíková a Katarína Kaanová v postave Effie.

K obidvom predstaveniam patrí konštatovanie vysokej umeleckej úrovne dámskeho súboru prezentovanej v zborových scénach Sen v Korzárovi v II. dejstve Sylfidy, ako aj mužského zboru v Korzárovi. Baletné dielo bolo uvedené na scéne a v kostýmoch Jozefa Jelínka.

Premiéra: 22. apríla 2005

Počet predstavení: 10

Arvo Pärt : KEĎ UMRIEŤ ZNAMENÁ ŽIŤ

(Tanečná miniatúra)

Choreograf, režisér a autor scénického návrhu v jednej osobe Igor Holováč vytvoril zaujímavý, moderne ladený duet s technicky i herecky nesmierne náročným pohybovým partom, s mini-príbehom s nádychom tragédie. Bol to interpretačný koncert Viktórie Šimončíkovej a Romana Novitzkého. Z pohľadu smerovania

choreografa v jeho doterajšom umeleckom vývoji patrí toto dielko k tomu najlepšiemu čo doteraz vytvoril. Autorkou kostýmov je Eva Ráčzová.

Premiéra: 16. 04. 2005

Počet predstavení : 3

Gioacchino Rossini, Johann S. Bach : ZMENA ...

(Tanečná miniatúra)

Tanečná miniatúra choreografa Mária Radačovského je charakteristická nesmiernou ľahkosťou choreografickej partitúry, naplnenej zaujímavými kombináciami, väzbami a obsahom, medituujúcim na všeobecné témy dnešnej súčasnosti. Celý súbor so sólistami Ninou Polákovou a Jozefom Dolinským si interpretačne skvele rozumel s choreografom. Mário Radačovský je choreografom, režisérom i autorom scénického stvárnenia javiskového diela, autorkou kostýmových návrhov je Eva Ráčzová.

Premiéra : 19. mája 2005

Počet predstavení: 2

ČINOHRA

Divadlo P. O. Hviezdoslava

Edmond Rostand: CYRANO Z BERGERACU

Rostandova legendárna romantická hra patrí ku klenotom svetovej drámy a jej uvedenie je vždy divadelným sviatkom. Už dávno sme chceli uviesť tento titul, najmä keď bol dokončený a vydaný nový vynikajúci preklad Ľubomíra Feldeka (starý preklad Márie Rázusovej-Martákovskej zo štyridsiatych rokov minulého storočia už bol prakticky nehrateľný) a čakali sme, kým sa skončí uvádzanie inej, prozaicko-veršovanej a komornej verzie Cyrana (pre ktorú Ľ. Feldek preložil len niektoré veršované pasáže) v Štúdiu L+S s Milanom Lasicom v titulnej úlohe. Hneď ako sa tak stalo, zaradili sme do repertoáru Cyrana v hlavnej úlohe s Martinom Hubom a v réžii popredného českého režiséra Vladimíra Morávka. Inscenácia sa vyznačuje výtvarnou obraznosťou, expresívnym striedaním komorných, intímnych scén s dynamickými „masovými“ výstupmi, priam hudobným a scénickou hudbou aj zdôrazneným rytmom a najmä vynikajúcim hereckým výkonom Martina Hubu. Cyrano z Bergeracu bol pozvaný i na významný medzinárodný divadelný festival DIVADLO do Plzne, ktorý sa konal v septembri 2005.

Premiéra : 22. a 23. januára 2005

Počet predstavení : 20

Viliam Klimáček : HYPERMARKET

Uvedenie tejto hry považujeme za mimoriadnu udalosť nielen preto, že ide o pôvodného autora, ale aj z toho dôvodu, že súčasného slovenského dramatika sme po dlhom čase inscenovali práve na veľkej scéne. Toto je ojedinelý jav v celoslovenskom kontexte, pretože najväčší autorský potenciál je stále v prostredí divadiel a združení, ktorých dramatická tvorba je špecificky viazaná na poetiku

menšieho súboru, takže je ťažko prenosná a ešte ťažšie aplikovateľná do tzv. kamenných divadiel repertoárového typu. Vďaka inscenačnému výsledku (režisér R. Polák) sa nám podarilo etablovať V. Klimáčka v Činohre SND ako perspektívneho spolutvorcu aj do budúcnosti (aj v kontinuite našej predošlej skúsenosti s ním). Divácky je inscenácia úspešná, čo možno konštatovať už teraz aj s vedomím, že sa okruh publika, ktoré akceptuje tzv. cool štýl môže vyčerpať. Ak kritika hodnotila Hypermarket viac pozitívne ako s výhradami, tie sa týkali najčastejšie zapojenia choreografie do celku inscenácie. Nesporná odvaha dramaturgie zaradiť nový titul bola čiastočne relativizovaná faktom, že hra mala skôr premiéru v rámci projektu Bouda v pražskom Národnom divadle. Tento argument neobstojí, lebo rozhodnutie zaradiť Hypermarket do nášho repertoáru padol už dávno predtým a skutočnosť, že hra bude mať v Prahe premiéru skôr sme, naopak, vnímali ako dobrý propagačný ťah. Veľmi tvorivá bola spolupráca režiséra s našimi hercami, čoho výsledkom je o. i. aj celoslovenská nominácia Zuzany Fialovej za postavu Evy na najlepši ženský herecký výkon sezóny. Všetci herci však podávajú vynikajúce a stereotypom vyhýbajúce sa javiskové výkony. Bolo by dobré, keby sme v budúcnosti podobných pôvodných hier s tematikou súčasnosti mohli uviesť viac .

Premiéra : 16. apríla 2005

Počet predstavení : 17

Georges Feydeau: TAK SA NA MŇA PRILEPILA

G. Feydeau (spolu s E. Labichom) je považovaný za tvorca kultivovaného predobrazu žánru „bulvárnej“ komédie a zaradenie jeho hry do repertoáru činohry sledovalo jednoznačný cieľ, vytvoriť repertoárový titul pre širšie divácke spektrum. Feydeauova komédia (v preklade S. Šimkovej) je dramaticky „technologicky“ brilantne napísaný text, ktorý okrem zaujímavej zápletky a gradujúceho tempa poskytuje predovšetkým priestor pre individuálnu prácu s charaktermi jednotlivých postáv. Dramatikom načrtnutý charakter tak dáva príležitosť k improvizácii a výrazným komediálnym výkonom predstaviteľov hlavných postáv (Tomáš Mašťalír, Zuzana Fialová, Jozef Vajda, Ján Koleník, Richard Stanke, Soňa Valentová), ale rovnako komediálne „silné“ a vďačné sa v rukách ďalších členov súboru (Vladimír

Obšil, Monika Hilmerová, Gabriela Dzuríková) stali aj postavy s menším rozsahom. Inscenácia vznikla v réžii Ľubomíra Vajdičku ako koprodukcia s ND Brno. Štyria hlavní predstavitelia z oboch divadiel sa v predstaveniach vymieňajú (slovenskí herci hrajú v Brne a naopak), čím vzniká efekt jedinečnosti každého predstavenia, s množstvom nových, neočakávaných situácií. Predstavenie je vypredané prakticky od svojej premiéry a okrem diváckej príťažlivosti témy a formy sa v súvislosti s touto inscenáciou hovorí aj o silnom akcente na nastupujúcu hereckú generáciu.

Premiéra : 4. júna 2005

Počet predstavení : 22

John Steinbeck: O MYŠIACH A ĽUĎOCH

Steinbeckova dramtizácia jeho vlastnej novely je klasickým a tradičným prepisom epického diela do realistickej dramatickej podoby. Dominuje mu silný príbeh, výrazné dramatické charaktery, rozsahom strohý, ale emotívne obsažný dialóg. Nositeľ Nobelovej ceny za literatúru z roku 1962, americký spisovateľ John Steinbeck patril medzi najvýznamnejších spisovateľov minulého storočia, ktorí prešli najprv „školou života“, najrozličnejšími profesiami, aby svoje bohaté a pestré zážitky zobrazili v literárnych dielach so silným sociálnym akcentom, ktoré oslovili čitateľov viacerých generácií. Steinbeckovu hru sme uviedli práve preto: ako typ „rodinného predstavenia“, ktoré môže zaujať rovnako dospelých (rodičov), ako aj ich deti (stredoškolskú mládež). A ktoré poskytne herecké príležitosti najmä strednej generácii mužskej časti súboru. Tieto ambície precízne pripravená inscenácia hosťujúceho režiséra Karola Spišáka, (s prekladom Zory a Martina Bútorovcov), naplnila.

Premiéra : 25. novembra 2005

Počet predstavení : 10

Malá scéna

Thomas Bernhard: IGNORANT A ŠIALENEC

Thomas Bernhard je iste najvýznamnejší rakúsky dramatik druhej polovice 20.storočia, napriek tomu sa na Slovensku hral doteraz iba jediný raz (hra Divadelník v Prešove). Pritom slovenskí herci, členovia činohry SND, slávilí úspech a zbierali ceny za postavy v Bernhardových hrách vytvorené v inscenáciách pražských divadiel: Martin Huba v titulnej úlohe Divadelníka a Emília Vášáryová ako herečka Ritter v inscenácii Bernhardovej hry Ritter, Dene, Voss. Obidve vynikajúce incenácie ovenčené najprestížnejšími oceneniami režíroval s našimi - a samozrejme aj s českými - hercami Jan Antonín Pitínský v Divadle na Zábradlí.

Zdalo sa nám logické, že ako režiséra prvej inscenácie Bernhardovej hry v SND oslovíme práve moravského režiséra J. A. Pitínského. A táto voľba sa osvedčila. Vzniklo sugestívne, divadelne pôsobivé, výrazne štylizované a pritom komunikatívne a z poetiky špecifického autorovho jazyka a dialógov vychádzajúce javiskové dielo (v preklade M. Porubjaka). Herecké výkony nadpriemerné, scénografia skvelá, úspech dokonalý: 4 ceny DOSKY za najlepšie výkony v sezóne 2004/2005 pre režiséra J. A. Pitínského, herečku Ingrid Timkovú, scénografa Tomáša Rusína a výtvarníčku kostýmov Zuzanu Šefunkovú. A pozvania na medzinárodné divadelné festivaly: v septembri 2005 do Nitry, začiatkom februára 2006 na prehliadku českých a slovenských národných divadiel Trialog do Brna, koncom februára 2006 do Viedne na festival Višegradský divadelný kolotoč a v máji 2006 na medzinárodný divadelný festival Flóra Olomouc.

Premiéra : 21. januára 2005

Počet predstavení : 25

D. Besse: RIADITELIA

Besseho výrazne aktuálna súčasná hra (ocenená Moliérovou cenou v roku 2001) už pri svojom prvom uvedení v Paríži vyvolala rozruch a priviedla do divadla celkom novú vrstvu divákov-manažérov. Ide totiž o hru z prostredia mamutej firmy, v ktorej

sa súčasný autor dotýka tém a motívov až antických rozmerov (vina/trest/morálna zodpovednosť/intriga vedúca k samovražde). Ale keďže ide predovšetkým o komédiu, dokáže byť vo svojich pravdách veľmi otvorený, až kruto ironický. Obraz degenerovanej morálky je síce v hre založený predovšetkým na jednoduchých konverzačných dialógoch, ale vyprázdnenie scény (P. Čanecký) spolu s réžiou (V. Strnisko), ktorá „nudnú“ konverzáciu posúva do expresívnejších hereckých polôh, vznikol divadelný tvar špecifický práve pre naše prostredie (spoločnosť, ktorá dozrela do štádia presadzovania „ekonomickej morálky“ v kombinácii s psychologicky presným herectvom na hrane groteska – Robert Roth, Ján Kroner, Tomáš Maštálir, Monika Hilmerová, Dušan Jamrich, Dušan Taragel, Gabriela Dzuríková). Sám autor prítomný na premiére skonštatoval, že ide o výrazne odlišnú interpretáciu textu v súvislosti s mnohými ďalšími európskymi premiérami tejto hry. Zaujímavým fenoménom je aj fakt, že vývoj spoločensko-politickej situácie od premiéry akoby inscenáciu updateoval (aktualizoval) a rovnako s touto skutočnosťou rastie aj „aktualizovaný“ záujem divákov. Hru preložila Mária Záchenská.

Premiéra : 9. apríla 2005

Počet predstavení : 17

A. N. Ostrovskij: DOHODNEME SA, VEĎ SME SVOJI

Slávny ruský dramatik napísal svoju prvú komédiu Dohodneme sa, veď sme svoji (pôvodne pod názvom Bankrot) presne pred 150 rokmi. Ale hra bola taká výstižná a aktuálna, že sa mohla objaviť na javisku až po desiatich rokoch, navyše zohavená cenzúrnymi zásahmi. Jednako sa ruskí podnikatelia sťažovali až u samého cára, že Ostrovskij uráža „kupecký stav“. Pritom v tej komédii nejde o nič mimoriadne, čosi podobné poznáme rovnako dobre aj my dnes a u nás: ide len o jedno úspešné vytunelovanie majetku, vyhlásenie konkurzu a „ogabanie“ veriteľov. Hra stará 150 rokov zarezonovala na Slovensku v roku 2005 neobyčajne aktuálne. Pritom inscenátori vôbec hru násilne „neaktualizovali“, nevňášali do nej dnešné reálie, rekvizity a pojmy. Staré zlodejské triky a finančné podvody sú večné a na dnešnom Slovensku úplne súčasné. Neobyčajne sústredené, pôsobivé a presné sú

výkony siedmich hercov a herečiek, s dominujúcim Mariánom Labudom v úlohe titulnej. Preložil a režijne pripravil Peter Mikulík.

Premiéra : 11. júna 2005

Počet predstavení : 19

Ambjornsen/Hellstenius/Nass:

CHVÁLA BLÁZNOVSTVA alebo Elling a Kjell Bjarne

Chvála bláznovstva je kombináciou adaptácie románu a filmového scenára (úspešne sfilmovaný a ocenený Oskarom) I. Ambjornsen, súčasného nórskeho autora, ktorého sa domáca kritika snaží radiť do kolónky „underground“. Je to práve výberom tém a prostredí, v ktorých nám prezentuje svety outsiderov, sociálne, či mentálne „iných“ ľudí a prostredníctvom nich dostávame pomerne jasnú a otvorenú správu o súčasnosti. Aj to bol jeden z hlavných motívov zaradenia tohto titulu do repertoáru. Okrem toho ide o žánrovo divácky atraktívny titul, preto je drsnosť témy akoby vyvážená autorovým „láskavo-úsmevným“ pohľadom na banálne problémy dvoch bývalých pacientov boriacich sa s realitou všedného života (kritikou i divákmi ocenené výkony Mariána Geišberga i Jána Kronera). Spočiatku protipól, akoby prostredník medzi nami a postihnutými, sociálny pracovník Frank (Tomáš Mašťalír), sa v priebehu hry stáva dôkazom akéhosi vychýlenia nás všetkých, preto sa zrazu hranica stiera. V priezračne sterilnej scéne sociálneho bytu (Jozef Ciller), ktorá možno občas zmäkčuje krutosť situácie protagonistov, však máme šancu očami mentálne vychýlených (subnormných) ľudí nanovo vnímať našu realitu a jednoduché posolstvo dáva dokonca nádej (narodenie dieťaťa Reidun - G. Dzuríková), čo nie je častým znakom hier súčasnej drámy. Aj preto je reakcia širšieho publika skôr pozitívna. Režisérom inscenácie je Ľubomír Vajdička, hru preložil Peter Kerlik.

Premiéra : 19. novembra 2005

Počet predstavení : 11

5. Rozpočet organizácie

SND spracúva svoj rozpočet v štruktúre a rozsahu určenom MKSR.

Položkovitý rozpočet a jeho čerpanie v tis. Sk

Ukazovateľ	Skutočnosť 2004	Schválený rozpočet 2005	Upravený rozpočet 2005	Skutočnosť 2005	z toho z transferu	% čerpania 4:3
a	1	2	3	4	5	6
Výnosy spolu (6) z toho:	434 014	427 191	443 113	455 767	375 922	102,86
Prevádzková dotácia (691)	354 845	360 000	375 922	375 922	375 922	100,00
Tržby za predaj (601+602)	66 464	62 391	62 391	37 792	-	60,57
z toho: tržby z prenájmu	9 107	7 000	7 000	7 453	-	106,47
Iné ostatné výnosy a tržby (649+651)	12 705	4 800	4 800	12 053	-	251,10
Náklady spolu (5) z toho:	428 148	427 191	443 113	448 242	375 336	101,16
Spotrebované nákupy (50)	42 789	51 345	40 122	43 810	27 000	109,19
Služby (51)	63 041	56 120	58 280	60 327	46 244	103,51
z toho: reprezentačné (513)	407	230	160	145	145	90,63
Osobné náklady (52)	303 487	293 875	321 826	319 872	281 513	99,39
z toho: Mzdové náklady (521)	218 661	210 824	229 150	230 463	212 577	100,57
Dane a poplatky (53)	358	2 510	2 645	2 645	2 645	100,00
Ostatné náklady (54)	2 309	1 500	3 800	3 663	1 500	96,39
Odpisy, predaný majetok, rezervy (55)	14 896	21 841	16 440	16 434	16 434	99,96
z toho: Odpisy N a HIM (551)	14 896	21 841	16 440	16 434	16 434	99,96
Daň z príjmu PO (591)	1 268	-	-	1 491	1 491	-
Hospodársky výsledok	5 866	-	-	7 525	586	-

Z pohľadu roka 2005 dosiahlo SND vyšší objem tržieb z predstavení v porovnaní so skutočnosťou roku 2004 a to uplatňovaním mierneho nárastu cien na konkrétne tituly. Aj v roku 2005 zabezpečilo a použilo SND na realizáciu svojej činnosti ostatné výnosy.

V rámci materiálových nákladov vynaložilo prostriedky na nákup materiálu pre výrobu scénických a kostýmových výprav a bežný spotrebný materiál na zabezpečenie potrebných činností.

V roku 2005 oproti skutočnosti roku 2004 mierne narástli náklady na energie v dôsledku úprav cien.

V rámci služieb SND zrealizovalo viacero opráv týkajúcich sa budov ako aj strojov a zariadení. Na opravy a údržbu sa vynaložilo o 3 932 tis. Sk menej ako v roku 2004. Nižšie náklady na cestovné oproti predchádzajúcemu roku boli zapríčinené uskutočnením menej nákladných kultúrnych aktivít ako v roku 2004, v ktorom sa Opera SND zúčastnila finančne náročného zájazdu do Japonska.

SND aj v roku 2005 uhradilo platby súvisiace s poistením majetku v správe SND. Nárast odpisov oproti skutočnosti roku 2004 súvisí so zvýšením objemu zaradeného dlhodobého hmotného a nehmotného majetku potrebného pre činnosť SND s vysokou odpisovou sadzbou. Účtovné odpisy boli aj finančne vykryté. SND pri čerpaní prostriedkov z fondu reprodukcie na konkrétny účel požadovalo od MK SR písomné súhlasy.

Mzdový fond v porovnaní so skutočnosťou roku 2004 narástol o 11 759 tis. Sk.

6. Personálne otázky

	Skutočnosť 2004	Limit 2005	Skutočnosť 2005
Prepočítaný počet zamestnancov	879	862	883

SND zabezpečuje vzdelávanie svojich zamestnancov v nevyhnutnom rozsahu, danom príslušnými predpismi pre výkon technických prác (školenia vodičov, elektrikárov, zvaračov a pod.)

Stavy zamestnancov sú dané nevyhnutnými počtami pre výkon konkrétnych prác v súčasných priestoroch. Nárast počtu pracovníkov už v roku 2004 spôsobila novela Zákonníka práce, ktorá pre práce vykonávané mimo pracovného pomeru nepripúšťa dohody o mimopracovnej činnosti. Z tohto dôvodu všetci potrební pracovníci boli prijatí do pracovného pomeru na skrátený pracovný úväzok. Mierny nárast oproti skutočnosti roku 2004 bol spôsobený prijatím uvádzačiek, ktoré bolo potrebné prijať na skrátený pracovný úväzok. SND realizovalo aj v roku 2005 omladzovanie umeleckých súborov, pričom mladí umelci sú pravidelne obsadzovaní aj do titulných postáv predstavení SND.

V súčasnosti umelecké súbory SND disponujú aj z pohľadu vekovej štruktúry interpretmi vhodnými na naštudovanie a reprízovanie náročných titulov.

Priemerná mesačná mzda zamestnancov narástla v porovnaní so skutočnosťou roka 2004 o 4,9%. Poznamenávame však, že priemerná mesačná mzda zamestnancov SND bola v rokoch 1999 a 2000 pod úrovňou roku 1998.

7. Ciele a prehľad plnenia

Ciele, ktoré má SND plniť, sú z kvantitatívneho pohľadu počty premiér, predstavení a návštevníkov. Plnenie týchto cieľov uvádzame v tabuľkách týkajúcich sa hlavnej činnosti SND. K hodnotenému obdobiu má SND v repertoári 85 titulov. Na realizáciu týchto cieľov dosahuje SND vlastné výnosy, ktorými čiastočne kryje nevyhnutné prevádzkové náklady. Doplnenie prevádzkových nákladov v konkrétnom roku zabezpečuje MK SR. Sebestačnosť SND v roku 2005 bola takmer 18%. Najvyšší objem finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie cieľov SND predstavujú osobné náklady, čo vyplýva zo zabezpečenia potrebného rozsahu prác a činností. Prevádzkové náklady boli čerpané v nevyhnutnom objeme potrebnom pre zabezpečenie prevádzkyschopnosti SND so zreteľom na kvalitu a atraktivnosť predstavení.

SND dostalo v rámci bežného transferu na činnosť aj v roku 2005 účelové finančné prostriedky na aktivity, ktoré možno chápať tiež ako ciele. SND tieto aktivity, uvedené v tabuľke „Prehľad o poskytnutých finančných prostriedkoch účelovo viazaných na schválené kultúrne aktivity na rok 2005“ po ich realizácii vyúčtovalo voči MK SR.

Z kvalitatívneho pohľadu sa SND snaží uvádzať tituly, ktoré oslovujú čo najširšiu divácku obec nielen výkonom protagonistov, vierohodnosťou a kvalitou, ale aj umeleckým spracovaním scény a kostýmov. Symbiózou tohto snaženia býva pozitívne hodnotenie odbornej kritiky a priaznivý ohlas diváckej verejnosti doma i v zahraničí.

Slovenské národné divadlo všetky zámery, ciele a merateľné ukazovatele prijaté pre rok 2005 splnilo:

a) Zámery a ciele

Zvýšenie kultúrnej úrovne obyvateľstva a udržanie diváckeho záujmu

SND udržiavalo divácky záujem inscenovaním nových titulov, uvádzaním repertoáru, v ktorom bola zastúpená svetová klasická i súčasná tvorba, rovnako aj pôvodná slovenská tvorba. Počet divákov na domácich scénach SND oproti roku 2004 narástol z 212 312 návštevníkov na 223 002. Slovenské národné divadlo je divadlom repertoárového typu s dôrazom na ducha umeleckého súboru do jeho titulov sú pravidelne doplňovaní absolventi umeleckých škôl.

Výchova mladého diváka, ako budúceho návštevníka divadelných predstavení

SND uvádzalo inscenácie pre deti (Tajomný kľúč, Narodil sa chrobáček, Luskáčik, Snehulienka a sedem pretekárov) a mládež (O myšiach a ľudoch, Veľké šťastie, Ženský zákon, Dohodnime sa, veď sme svoji), prostredníctvom ktorých sa mládež mohla oboznámiť s dielami svetovej klasiky. Žiakom a študentom umeleckých škôl umožnilo SND účinkovať v divadelných predstaveniach ešte pred ukončením štúdia. SND aktívne spolupracovalo so 390 školami, ktorým poskytovalo zľavy na ceny vstupeniek.

Prezentácia pôvodnej slovenskej tvorby

SND uviedlo tieto tituly pôvodnej slovenskej tvorby (Players, Krútnava, Tajomný kľúč, Snehulienka a sedem pretekárov, Narodil sa chrobáček, Caligula, Dve tanečné miniatúry, Rasputin, Tančiareň, Hra o svätej Dorote, Hypermarket, Ženský zákon, Veľké šťastie,

Horor v horárni, Rozhovor s nepriateľom, Ticho, Krčeň nesmrteľný) ako prirodzenú súčasť repertoáru divadla.

Prezentácia slovenského divadelného umenia v zahraničí

SND sa zúčastňovalo divadelných festivalov a podobných podujatí v zahraničí, ktoré uvádzame v tabuľke Prehľad o zájazdových predstaveniach v zahraničí – rok 2005.

Prezentácia divadelnej tvorby zahraničných a slovenských divadiel, ako aj umelcov zo zahraničia i zo Slovenska

Opera SND bola spoluorganizátorom BHS, na ktorých uviedla tituly Peter Grimes, Maškarný bál, Tosca, Dcéra pluku, Don Carlos, Rusalka, Eugen Onegin, Werther. Balet SND v rámci BHS uviedol baletné tituly Korzár, Sylfida, Snehulienka a sedem pretekárov, Labutie jazero.

Činohra SND v spolupráci s Divadelným ústavom a Asociáciou súčasného divadla uskutočnila 1. ročník prehliadky súčasnej slovenskej a svetovej drámy, v rámci ktorej uviedla svoje predstavenia a 3 hosťovania (ŠD Košice, Štúdio S a SKD Martin).

Hosťovanie súborov zo zahraničia aj z partnerských divadiel na Slovensku uvádzame v tabuľke Prehľad o pohostinských vystúpeniach cudzích súborov z tuzemska – rok 2005 a v tabuľke Prehľad o pohostinských vystúpeniach cudzích súborov zo zahraničia – rok 2005

Zachovanie odkazu o súčasnej divadelnej tvorbe pre budúce generácie

SND vyhotovovalo a archivovalo videonahrávky, fotografie, kritiky v médiách a všetky tlačové materiály týkajúce sa inscenácií a ďalších aktivít divadla.

b) Merateľné ukazovatele

SND dosiahlo priaznivé merateľné ukazovatele svojej hlavnej činnosti aj v roku 2005.

1. Počet premiér - 15
2. Počet predstavení - 691
3. Počet návštevníkov – 238 019
4. Tržby zo vstupného – 57 322 tis. Sk

8. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v danom roku

Hodnotenie nákladov a výnosov za rok 2005 je vykonané v časti 5 tejto správy. V rámci dosiahnutých výsledkov možno kladne hodnotiť plnenie výkonových ukazovateľov ako sú počet premiér, počet predstavení, počet návštevníkov a tržby z predstavení. Dlhoročná priazeň diváckej verejnosti sa pozitívne odrazila na dosiahnutých výsledkoch nielen v roku 2005, ale aj v predchádzajúcich rokoch.

9. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

SND neuvádza prehľad hlavných skupín užívateľov svojich výstupov, t.j. predstavení činohry, opery a baletu, nakoľko sú nimi občania všetkých sociálnych vrstiev a vekových skupín.

SND im vychádza v ústrety uvážlivým stanovením cien vstupeniek na jednotlivé predstavenia a poskytovaním zliav pre vybrané skupiny obyvateľstva (dôchodcovia, občania so zmenenou pracovnou schopnosťou, vojaci a študenti).

Bratislava 15. február 2006

Spracoval: Ing. Morávek
vedúci finančno-rozpočtového oddelenia SND

Schválil: Marián C h u d o v s k ý
generálny riaditeľ SND

Plnenie výkonov v roku 2005

Tabuľka č. 1

Ukazovateľ	December 2005	December 2004	Od zač.roka 2005	Od zač.roka 2004	Rozdiel mesiac	Rozdiel rok
a	1	2	3	4	(1 - 2)	(3 - 4)
A. Premiéry	1	1	15	14	0	1
a) Opera	1	1	4	4	0	0
b) Balet	0	0	3	2	0	1
c) DPOH	0	0	4	4	0	0
d) Malá scéna	0	0	4	4	0	0
B. Predstavenia	75	72	691	687	3	4
a) Opera	23	20	170,5	165	3,0	5,5
b) Balet	9	9	76,5	75	0,0	1,5
c) DPOH	22	21	217	217	1	0
d) Malá scéna	21	22	227	230	-1	-3
C. Kapacita	32 947	31 076	289 720	326 545	1 871	-36 825
a) Opera	13 642	11 864	102 594	127 765	1 780	-25 171
b) Balet	5 749	5 724	46 331	45 013	25	1 318
c) DPOH	9 900	9 660	98 177	111 698	240	-13 521
d) Malá scéna	3 654	3 828	42 618	42 069	-174	549
D. Návštevníci	29 215	28 556	238 019	276 823	659	-38 804
a) Opera	12 103	10 747	83 123	108 575	1 356	-25 452
b) Balet	5 134	5 315	35 873	38 096	-181	-2 223
c) DPOH	8 915	9 268	84 828	95 692	-353	-10 864
d) Malá scéna	3 063	3 226	34 195	34 460	-163	-265
E. Tržby z predst.	8 639 507,22	7 925 385,37	57 321 777,45	56 173 633,83	714 121,85	1 148 143,62
a) Opera	5 719 858,94	5 374 598,64	33 719 035,35	32 893 585,84	345 260,30	825 449,51
b) Balet	729 583,28	580 686,79	5 172 983,13	5 272 951,05	148 896,49	-99 967,92
c) DPOH	1 823 375,00	1 612 060,94	14 530 928,97	13 882 702,94	211 314,06	648 226,03
d) Malá scéna	366 690,00	358 039,00	3 898 830,00	4 124 394,00	8 651,00	-225 564,00
F. Priem. návšt. na 1 predst.	390	397	344	403	-7	-59
a) Opera	526	537	488	658	-11	-170
b) Balet	570	591	469	508	-21	-39
c) DPOH	405	441	391	441	-36	-50
d) Malá scéna	146	147	151	150	-1	1
G. Využitie hľadiska v %	88,68	91,89	82,15	84,77	-3,21	-2,62
a) Opera	88,72	90,58	81,02	84,98	-1,86	-3,96
b) Balet	89,30	92,85	77,43	84,63	-3,55	-7,20
c) DPOH	90,05	95,94	86,40	85,67	-5,89	0,73
d) Malá scéna	83,83	84,27	80,24	81,91	-0,44	-1,67
H. Priem. tržba za 1 predst.	115 193,43	110 074,80	82 954,82	81 766,57	5 118,63	1 188,25
a) Opera	248 689,52	268 729,93	197 765,60	199 355,07	-20 040,41	-1 589,47
b) Balet	81 064,81	64 520,75	67 620,69	70 306,01	16 544,06	-2 685,32
c) DPOH	82 880,68	76 764,81	66 962,81	63 975,59	6 115,87	2 987,22
d) Malá scéna	17 461,43	16 274,50	17 175,46	17 932,15	1 186,93	-756,69
I. Priem. vstupné v Sk za 1 návšt.	295,72	277,54	240,83	202,92	18,18	37,91
a) Opera	472,60	500,10	405,65	302,96	-27,50	102,69
b) Balet	142,11	109,25	144,20	138,41	32,86	5,79
c) DPOH	204,53	173,94	171,30	145,08	30,59	26,22
d) Malá scéna	119,72	110,99	114,02	119,69	8,73	-5,67

Prehľad divadelných hier v repertoári 2005

Tabuľka č. 2

Autor	Názov predstavenia	Dát. prem.	Poč. pred.	Ponúk. miesta	Počet návšt.	Tržby z predst. v Sk	Priem. návšt.	Využ. hľad.
Opera								
G. Verdi	Aida		10	5 933	5 611	2 069 518,51	561	94,57
G. F. Händel	Alcina		4	2 372	1 497	473 828,00	374	63,11
U. Giordano	Andrea Chénier		2	1 186	646	299 502,90	323	54,47
G. Puccini	Bohéma		5	2 965	2 534	860 352,82	507	85,46
G. Bizet	Carmen		9	5 339	4 792	2 084 498,85	532	89,75
W. A. Mozart	Čarovná flauta		8	4 754	4 501	2 168 246,20	563	94,68
G. Donizetti	Dcéra pluku		7	4 828	3 780	1 616 393,84	540	78,29
G. Verdi	Don Carlos		4	2 372	2 088	1 024 790,64	522	88,03
W. A. Mozart	Don Giovanni		8	4 748	4 077	1 819 346,34	510	85,87
B. Bartók	Hrad kniežaťa Modrofúza		1,5	890	254	36 689,79	169	28,54
P. I. Čajkovskij	Eugen Onegin	16.09	6	3 558	3 345	1 488 236,77	558	94,01
G. Verdi	Falstaff		3	1 779	1 256	434 876,99	419	70,60
B. Smetana	Hubička		6	3 558	1 687	417 701,74	281	47,41
L. Janáček	Káťa Kabanová		1	593	202	53 518,50	202	34,06
	Koncerty operných árií		6	4 265	3 983	2 300 754,19	664	93,39
E. Suchoň	Krútnava		3	1 779	1 431	155 428,25	477	80,44
G. Verdi	La Traviata		8	4 728	4 162	1 687 865,44	520	88,03
G. Donizetti	Lucia di Lammermoor		5	2 965	2 471	1 235 347,83	494	83,34
G. Verdi	Macbeth		7	4 151	3 216	1 185 231,44	459	77,48
G. Verdi	Maškarný bál		10	5 935	5 350	2 261 654,64	535	90,14
G. Verdi	Nabucco		7	4 165	3 916	1 646 194,53	559	94,02
G. Donizetti	Nápoj lásky		3	1 779	1 272	479 841,76	424	71,50
P. I. Čajkovskij	Panna orleánska		2	1 186	654	164 942,14	327	55,14
B. Britten	Peter Grimes	03.06	5	2 965	1 628	359 863,38	326	54,91
G. Rossini	Popoluška		6	3 628	2 445	1 161 207,16	408	67,39
G. Verdi	Rigoletto		2	1 188	1 129	552 946,28	565	95,03
A. Dvořák	Rusalka	18.03	11	6 526	6 435	2 174 012,52	585	98,61
M. Dubovský	Tajomný kľúč		6	3 558	1 843	136 532,38	307	51,80
J. Beneš	The Players		1	593	190	28 485,00	190	32,04
G. Puccini	Tosca		6	3 563	3 145	1 414 990,41	524	88,27
F. Lehár	Veselá vdova	09.12	5	2 966	2 828	1 664 480,63	566	95,35
J. Massenet	Werther		2	1 186	489	183 246,03	245	41,23
N. R. Korsakov	Zlatý kohútik		1	593	266	78 509,45	266	44,86
Opera celkom	33 titulov	4	170,5	102 594	83 123	33 719 035,35	488	81,021
Balet								
L. A. Minkus	Bajadéra		2	1 186	680	99 365,77	340	57,34
H. Leško	Caligula		3	1 779	832	100 840,50	277	46,77
B. Bartók	Drevený princ		1,5	889	254	36 689,79	169	28,57
I. Holováč	Dve tanečné miniatúry							
M. Radačovský	(Keď umrieť znamená žiť, Zmena...)	19.05	1	595	595	94 564,41	595	100,00
A. Adam	Giselle		2	1 186	776	120 349,95	388	65,43
	Koncert pre BIB		1	593	593	50 000,00	593	100,00
A. Adam	Korzár	28.01	10	5 932	4 894	793 950,35	489	82,50
P. I. Čajkovskij	Labutie jazero		11	7 004	6 120	1 078 827,89	556	87,38
P. I. Čajkovskij	Luskáčik		9	5 751	5 507	664 215,49	612	95,76
T. Frešo	Narodil sa chrobáček		6	3 558	2 585	213 540,00	431	72,65
H. Leško, J. Ďurovčík	Rasputin		4	2 372	1 326	175 551,48	332	55,90
S. Prokofiev	Rómeo a Júlia		1	593	505	65 438,18	505	85,16
V. Patejdl	Snehulienka a sedem pretekárov		5	2 967	2 683	217 914,79	537	90,43
A. I. Chačaturjan	Spartakus		5	2 965	1 993	398 405,02	399	67,22
P. I. Čajkovskij	Spiaca krásavica		5	2 965	2 383	475 058,60	477	80,37
H. Lowenskjöld	Sylfida	22.04	10	5 996	4 147	588 270,91	415	69,16
Balet celkom	16 titulov	3	76,5	46 331	35 873	5 172 983,13	469	77,428

Autor	Názov predstavenia	Dát. prem.	Poč. pred.	Ponúk. miesta	Počet návšt.	Tržby z predst. v Sk	Priem. návšt.	Využ. hľad.
DPOH:								
A. Christie	...a napokon nezostal už nik		3	1 350	999	77 695,00	333	74,00
R. Schimmel-pfennig	Arabská noc		5	2 250	1 616	165 020,00	323	71,82
E. Rostand	Cyrano z Bergeracu	22.01	20	9 068	8 773	2 104 499,00	439	96,75
C. Goldoni	Čertice		8	3 600	3 598	590 790,00	450	99,94
J. Bowlesová	Dom nad oceánom		14	6 300	4 709	627 229,00	336	74,75
M. Kováč-A.								
D. Pastirčák	Hra o svätej Dorote		13	5 850	3 743	318 427,97	288	63,98
V. Klimáček	Hypermarket	16.04	17	7 650	6 342	905 509,00	373	82,90
G. Feydeau	Chrobák v hlave		16	7 200	6 845	1 409 545,00	428	95,07
O. Wilde	Ideálny manžel		14	6 300	5 906	1 148 510,00	422	93,75
J. B. P. Molière	Mizantrop		9	4 050	2 788	283 700,00	310	68,84
J. Steinbeck	O myšiach a ľudoch	25.11	10	4 500	3 892	550 920,00	389	86,49
D. Wassermann	Prelet nad kukučkiným hniezdom		2	900	489	32 960,00	245	54,33
G. Feydeau	Tak sa na mňa prilepila	04.06	22	10 051	9 700	2 332 969,00	441	96,51
M. Huba								
M. Porubjak	Tančiareň		21	9 450	9 211	2 184 990,00	439	97,47
W. Shakespeare	Trojkráľový večer alebo Čo len chcete		16	7 380	6 155	815 470,00	385	83,40
B. S. Timrava								
P. Pavlac	Veľké šťastie		9	4 178	3 404	330 030,00	378	81,47
J. G. Tajovský	Ženský zákon		18	8 100	6 658	652 665,00	370	82,20
DPOH celkom	17 titulov	4	217	98 177	84 828	14 530 928,97	391	86,40
Malá scéna:								
B. Ahlfors	Ale, ale pani plukovníková!		12	2 088	1 678	161 275,00	140	80,36
A. N. Ostrovskij	Dohodneme sa, veď sme svoji	11.06	19	3 306	2 768	429 603,00	146	83,73
D. Kovačević	Doktor šuster		6	1 044	365	25 875,00	61	34,96
L. Feldek	Horor v horárni		5	870	728	71 470,00	146	83,68
A. Hellstenius	Chvála bláznovstva alebo Elling a Kjell Bjearne	19.11	11	1 914	1 822	284 540,00	166	95,19
T. Bernhard	Ignorant a šialenec	21.01	25	4 698	3 727	473 002,00	149	79,33
L. Andrejev	Katarína		5	1 256	1 079	183 025,00	216	85,91
T. Stoppard	Konečne slobodný!		11	2 941	2 650	412 165,00	241	90,11
J. C. Grumberg	Krajčírky		13	2 262	1 927	218 210,00	148	85,19
E. Maliti-Franová	Krčeň Nesmrteľný		2	348	259	20 240,00	130	74,43
T. Williams	Mačka na horúcej plechovej streche		18	3 959	3 788	289 860,00	210	95,68
S. Martin	Picasso v bare Lapin Agille		1	174	159	13 285,00	159	91,38
J. Morrell	Posledné leto Sarah Bernhardtovej		19	3 306	1 937	184 687,00	102	58,59
D. Besse	Riaditeľia	09.04	17	2 958	2 333	317 088,00	137	78,87
L. Lahola, P.Pav-lac, R. Olekšák	Rozhovor s nepriateľom, Ticho		3	522	142	6 725,00	47	27,20
J. P. Sartre	S vylúčením verejnosti		8	1 468	1 410	108 460,00	176	96,05
I. Bergman	Scény z manželského života		16	2 784	2 039	174 275,00	127	73,24
F. Wittenbrink	Sekretárky		11	1 914	1 637	284 750,00	149	85,53
E. Ionesco	Stoličky		17	2 958	2 424	188 865,00	143	81,95
M. McDonagh	Ujo Vankúšik		8	1 848	1 323	51 430,00	165	71,59
MS celkom	20 titulov	4	227	42 618	34 195	3 898 830,00	151	80,24
Činohra celkom	37 titulov	8	444	140 795	119 023	18 429 758,97	268	84,54
SND celkom	86 titulov	15	691	289 720	238 019	57 321 777,45	344	82,15

Štruktúra dosiahnutých tržieb z predstavení - rok 2005

Tabuľka č. 3

(v Sk)

Ukazovateľ	Opera	Balet	DPOH	Malá scéna	SND spolu
Tržby z predstavení na domácej scéne	14 810 018,00	3 439 804,00	13 973 848,97	3 221 990,00	35 445 660,97
Tržby z predstavení na domácej scéne - zahraničné	17 247 730,50	1 367 178,20	0,00	0,00	18 614 908,70
Tržby na tuzemských zájazdoch	290 000,00	0,00	135 000,00	370 000,00	795 000,00
Tržby na zahraničných zájazdoch	1 371 286,85	366 000,93	422 080,00	306 840,00	2 466 207,78
Tržby spolu	33 719 035,35	5 172 983,13	14 530 928,97	3 898 830,00	57 321 777,45

Prehľad o premiérach - rok 2005

Tabuľka č. 4

Autor	Názov hry	Dirigent	Režisér Choreograf	Scéna	Kostýmy	Dátum premiéry
Opera:						
A. Dvořák	Rusalka	J. Kyzlink	J. Nekvasil	D. Dvořák	L. Loosová	18.3.2005
B. Britten	Peter Grimes	J. Kyzlink	M. Bendik	A. Grusková	M. Hafsahl	3.6.2005
P. I. Čajkovskij	Eugen Onegin	P. Selecký	P. Konwitschny	J. Leiacker	J. Leiacker	16.9.2005
F. Lehár	Veselá vdova	J. Kyzlink	M. Chudovský	O. Šujan	P. Čanecký	9.12.2004
Balet:						
A. Adam	Korzár	D. Štefánek	R. Avnikjan a B. Juldaše	J. Fábry	Ľ. Varossová	28.1.2005
H. Lowenskjolk	Sylfida	R. Štúr	N. Khelet	J. Jelínek	J. Jelínek	22.4.2005
A. Pärt, G. Rossini, J. S. Bach	Dve tanečné miniatúry - Keď umrieť znamená žiť - Zmena...	nahrávka	I. Holováč M. Radačovský	I. Holováč M. Radačovský	E. Rácová	19.5.2005
DPOH:						
E. Rostand	Cyrano z Bergeracu	-	V. Morávek a. h	A. Grusková	A. Grusková	22.1.2005
V. Klimáček	Hypermarket	-	R. Poláka a. h	V. Čáp	M. Havran	16.4.2004
G. Feydeau	Tak sa na mňa prilepila	-	Ľ. Vajdička	J. Ciller	M. Čorga	4.6.2005
J. Steinbeck	O myšiach a ľuďoch	-	K. Spišák	Š. Hodák	H. Bezáková	25.11.2005
Malá scéna:						
T. Bernhard	Ignorant a šialenec	-	J. A. Pitinský	T. Rusín	Z. Štefunková	21.1.2005
D. Besse	Riaditelia	-	V. Strnisko	P. Čanecký	P. Čanecký	9.4.2005
A. N. Ostrovskij	Dohodneme sa, veď sme svoji	-	P. Mikulík	A. Grusková	A. Grusková	11.6.2005
A. Hellstenius	Chvála bláznovstva alebo Eliing a Kjell Bjarne	-	Ľ. Vajdička	J. Ciller	M. Čorba	19.11.2005

Prehľad o zájazdových predstaveniach v tuzemsku - rok 2005

Tabuľka č. 5

Por. č.	Súbor	Dátum	Názov predstavenia	Miesto konania	Počet predst.	Ponúk. miesta	Počet návštev.	Tržby z predst. v Sk
1.	DPOH	9.2.2005	Veľké šťastie	Nitra	1	578	578	70 000,00
2.	MS	16.2.2005	Mačka na horúcej plechovej streche	Piešťany	1	601	601	50 000,00
3.	MS	16.3.2005	S vylúčením verejnosti	Trnava	1	250	250	35 000,00
4.	MS	16.6.2005	Konečne slobodný!	Žilina	1	400	400	45 000,00
5.	MS	17.6.2005	Konečne slobodný!	Žiar nad Hronom	1	475	475	40 000,00
6.	MS	18.6.2005	Konečne slobodný!	Zvolen	1	540	540	55 000,00
7.	MS	25.6.2005	Ignorant a šialenec	Martin	1	176	176	45 000,00
8.	Opera	27.8.2005	Galakonzert "Hoj vlast' moja"	Nitra	1	1 300	1 050	290 000,00
9.	MS	24.9.2005	Ignorant a šialenec	Nitra	1	309	309	30 000,00
10.	MS	24.9.2005	Ignorant a šialenec	Nitra	1	309	309	30 000,00
11.	DPOH	22.10.2005	Tak sa na mňa prilepila	Piešťany	1	601	601	65 000,00
12.	MS	26.10.2005	Ignorant a šialenec	Trnava	1	250	250	40 000,00
SND - zájazdy v tuzemsku celkom					12	5 789	5 539	795 000,00

Prehľad o zájazdových predstaveniach v zahraničí - rok 2005

Tabuľka č. 6

Por. č.	Súbor	Dátum	Názov predstavenia	Miesto konania	Počet predst.	Ponúk. miesta	Počet návštev.	Tržby z predst. v Sk
1.	MS	6.2.2005	Konečne slobodný!	Praha	1	308	308	190 200,00
2.	DPOH	12.3.2005	Trojkráľový večer alebo Čo len chcete	Praha	1	630	630	0,00
3.	MS	13.3.2005	Ujo Vankúšik	Praha	1	630	630	0,00
4.	Balet	27.4.2005	Labutie jazero	Coneliano	1	703	703	130 000,00
5.	MS	30.4.2005	Mačka na horúcej plechovej streche	Brno	1	574	574	0,00
6.	MS	10.5.2005	Katarína	Zlín	1	560	560	116 640,00
7.	Opera	20.6.2005	Dcéra pluku	Miskolc	1	663	663	685 643,00
8.	Opera	21.6.2005	Popoluška	Miskolc	1	663	663	685 643,85
9.	DPOH	18.9.2005	Cyrano z Bergeracu	Plzeň	1	484	484	211 040,00
10.	DPOH	19.9.2005	Cyrano z Bergeracu	Plzeň	1	484	484	211 040,00
11.	Opera	8.10.2005	Dcéra pluku	Budapešť	1	1 200	1 170	0,00
12.	Balet	29.10.2005	Labutie jazero	Wien	1	960	960	45 000,00
13.	Balet	5.11.2005	Sylfida	Praha	1	659	649	91 000,93
14.	Balet	7.12.2005	Luskáčik	Wien	1	1000	1 000	100 000,00
SND - zájazdy v zahraničí celkom					14	9 518	9 478	2 466 207,78

Prehľad o pohostinských vystúpeniach cudzích súborov z tuzemska - rok 2005

Tabuľka č. 7

Por. č.	Scéna	Dátum	Názov divadla titul	Počet predst.	Ponúk. miesta	Počet návštev.	Tržby z predst. v Sk
1.	DPOH	7.2.2005	Divadlo z Pasáže, B. Bystrica P. Boehm/A. Grusková: Amerika podľa Franza Kafku	1	450	335	20 000,00
2.	DPOH	15.2.2005	Divadlo A. Bagara, Nitra A. Saramonowicz: Testosterón	1	450	450	33 788,40
3.	MS	9.5.2005	ŠD Košice P. Pavlac: 3 3 3	1	174	153	7 260,00
4.	MS	11.5.2005	Štúdio S, Bratislava P. Suskind: Kontrabas	1	174	103	7 710,00
5.	MS	13.5.2005	Slovenské komorené divadlo, Martin J. Štrbák: Pamäť	1	174	144	8 010,00
6.	DPOH	3.10.2005	Divadlo A. Bagara, Nitra I. Stravinskij, P. Zagar: Svätenie jari	1	450	299	10 947,50
7.	DPOH	10.10.2005	Jókaiho divadlo, Komárno M. Jókai, R. Bogár: Bohatí chudobní	1	450	450	32 834,80
8.	DPOH	22.10.2005	Mladé srdcia, Bratislava Galaprogram pri príležitosti 50. výr. založenia maď. súboru	1	450	450	50 000,00
9.	DPOH	24.10.2005	ŠD Košice Malý princ	1	450	444	35 000,00
10.	DPOH	24.10.2005	ŠD Košice Stravinskij: Svätenie jari, Bizet: Carmen	1	450	333	35 000,00
11.	MS	28.11.2005	Divadlo Jána Palárika, Trnava V. Möderndorfer: Rodinné šťastie	1	174	157	9 200,00
12.	DPOH	19.12.2005	Spoločnosť Ferdinanda Martinenga, Bratislava Srdce v dlaniach - benefičný koncert	1	450	450	34 000,00
SND - pohostinské vystúpenia tuzemských súborov celkom				12	4 296	3 768	283 750,70

z toho: 6020500 - tržby

163 850,70

6490100 - iné výnosy

119 900,00

283 750,70

Prehľad o pohostinských vystúpeniach cudzích súborov zo zahraničia - rok 2005

Tabuľka č. 8

Por. č.	Scéna	Dátum	Názov divadla titul	Počet predst.	Ponúk. miesta	Počet návštev.	Tržby z predst. v Sk
1.	DPOH	21.3.2005	ND Praha v kopr. so SND Prenasledovanie a umučenie Dr. Šaldu	1	450	450	53 313,60
2.	DPOH	22.3.2005	ND Praha v kopr. so SND Prenasledovanie a umučenie Dr. Šaldu	1	450	450	53 686,20
3.	DPOH	26.4.2005	Slovinské ND, Ľubľana, Slovinsko M. Proust: Hľadanie strateného času	1	450	321	15 815,20
4.	DPOH	27.4.2005	Juhosl. činoh. div., Belehrad, Srbsko-ČH M. Markovičová: Koľajnice	1	450	271	11 660,95
5.	DPOH	10.5.2005	ND Varšava, Poľsko T. Slobodzianek: Merlin	1	450	304	14 887,80
6.	DPOH	16.5.2005	ND Praha v kopr. so SND Prenasledovanie a umučenie Dr. Šaldu	1	450	423	48 583,40
7.	DPOH	17.5.2005	ND Praha v kopr. so SND Prenasledovanie a umučenie Dr. Šaldu	1	450	430	53 587,90
8.	DPOH	27.9.2005	Ha divadlo Brno Renata Kalenská, Lidové noviny	1	450	215	20 000,00
9.	DPOH	23.10.2005	ND Brno: J. B. P. Molière: Škola žien	1	450	418	47 061,00
10.	Balet	25.10.2005	Györský balet, Maďarsko W. A. Mozart: Don Giovanni	1	593	593	21 336,87
11.	DPOH	7.11.2005	ND Zlín: J. B. P. Molière: Figarova svadba	1	450	311	11 077,93
12.	Opera	27.11.2005	ND Praha: J. B. P. Molière: Lakomec	1	593	547	85 843,80
13.	DPOH	28.11.2005	ND Praha: F. Schiller: Úklady a láska	1	450	435	75 038,40
SND - pohostinské vystúpenia zahraničných súborov celkom				13	6 136	5 168	511 893,05

z toho: 6020500 - tržby

491 893,05

6490100 - iné výnosy

20 000,00

511 893,05

Premiérové výpravy - rok 2005

Tabuľka č. 9

UKAZOVATEĽ		CELKOM	OPERA	BALET	DPOH	MALÁ SCÉNA
Počet premiérových výprav	Plán	14	4	2	4	4
	Skutočnosť	14	4	2	4	4
Náklady na výpravy r. 2002 - Ignorant a šialenec r. 2003 - Ignorant a šialenec r. 2004 r. 2005 v tis. Sk	Skut. - 2002					148
	Skut. - 2003					106
	Skut. - 2004	7 637	1 634	3 094	2 889	20
	Skut. - 2005	33 894	<u>19 217</u>	<u>7 303</u>	<u>4 835</u>	<u>2 539</u>
	Skut. SPOLU	41 531	20 851	10 397	7 724	2 813

Náklady na divadelné výpravy, doplnky, opravy DV a náklady na ostatné opravy - rok 2005

Tabuľka č. 10

(v Sk)

Organizačná zložka	Nákl. na DV č.ú.599 01 v Sk	Nákl. na doplnky č.ú.599 02 v Sk	Nákl. na opravy č.ú. 599 03 v Sk	SPOLU v Sk	Náklady na ostatnú výrobu a opravy č.ú.599 04 v Sk	SPOLU č.ú. 699 01 v Sk
OPERA	19 216 269	139 778	295 858	19 651 905	5 605	19 657 510
BALET	7 302 812	82 451	208 607	7 593 870	238 248	7 832 118
DPOH	4 835 239	429 245	127 749	5 392 233	156 110	5 548 343
Malá scéna	2 539 206	68 654	32 470	2 640 330	7 093	2 647 423
ČINOHRA spolu	7 374 445	497 899	160 219	8 032 563	163 203	8 195 766
SND SPOLU	33 893 526	720 128	664 684	35 278 338	407 056	35 685 394

Náklady na divadelné výpravy SND - rok 2005

Tabuľka č. 11

(v Sk)

Divadelná hra	Kostýmy	Scéna	Spolu
<u>OPERA</u>			
Rusalka	2 391 807	955 194	3 347 001
Peter Grimes	1 465 638	1 059 757	2 525 395
Eugen Onegin	1 520 537	2 597 478	4 118 015
Veselá vdova	3 834 718	2 065 601	5 900 319
<i>rozpracované</i>			
Turandot	2 161 940	1 157 016	3 318 956
Figarova svadba	0	6 583	6 583
OPERA SPOLU	11 374 640	7 841 629	19 216 269
<u>BALET</u>			
Korzár	671 048	175 112	846 160
Sylfída	1 245 058	1 207 628	2 452 686
<i>rozpracované</i>			
Sen noci svätójánskej	2 199 899	1 775 728	3 975 627
Don Juan	28 339	0	28 339
BALET SPOLU	4 144 344	3 158 468	7 302 812
<u>DPOH</u>			
Cyrano z Bergeracu	70 423	54 649	125 072
Hypermarket	469 911	823 232	1 293 143
Tak sa na mňa prílepila	705 263	755 638	1 460 901
O myšiach a ľuďoch	277 161	598 761	875 922
<i>rozpracované</i>			
Stratégie a rozmary	388 334	691 867	1 080 201
DPOH SPOLU	1 911 092	2 924 147	4 835 239
<u>MALÁ SCÉNA</u>			
Riaditelia	363 822	190 441	554 263
Dohodneme sa, veď sme ...	523 236	407 151	930 387
Chvála bláznovstva	53 568	345 383	398 951
<i>rozpracované</i>			
Posledná cigara	139 657	486 363	626 020
Manon Lescaut	29 585	0	29 585
MALÁ SCÉNA SPOLU	1 109 868	1 429 338	2 539 206
ČINOHRA SPOLU	3 020 960	4 353 485	7 374 445
SND celkom	18 539 944	15 353 582	33 893 526